

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

FACTORS AFFECTING THE DEPOSIT VOLUMES IN THE COMMERCIAL BANKING SYSTEM IN THAILAND

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สายสมร วงศ์สวัสดิ์

Assistant Professor Saisamorn Wongsawas

สาขาการเงิน มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์

saisamornw@sau.ac.th

บทคัดย่อ

การวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ช่วงระหว่างปี พ.ศ.2545 ถึง พ.ศ.2558 โดยมุ่งศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ได้แก่ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP), อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DPR), จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB), ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI), อัตราเงินเฟ้อ (INF), ค่าเงินบาท (BAT), ปริมาณสินทรัพย์ (ASS), เครื่องเบิกถอนเงินสดอัตโนมัติ (ATM), อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (CMR), ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) และอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) โดยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลมาจากธนาคารแห่งประเทศไทย และสำนักงานสถิติแห่งชาติ

โดยผลของการวิเคราะห์ที่ได้ดังนี้ คือ อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DPR), จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB), ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI), ปริมาณสินทรัพย์ (ASS), อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (CMR), ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) และอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) อย่างมีนัยสำคัญ โดยที่อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (CMR), ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) และอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) คือเมื่ออัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (CMR), ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) และอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) ตัวใดตัวหนึ่งเพิ่มสูงขึ้นปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) จะเพิ่มขึ้นด้วย ส่วนตัวแปรอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DPR), จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB), ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) และปริมาณสินทรัพย์ (ASS) มีความสัมพันธ์ทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) คือเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DPR), จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB), ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) และปริมาณสินทรัพย์ (ASS) เพิ่มสูงขึ้น ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) จะลดลง

คำสำคัญ: ปริมาณเงินฝาก, ธนาคารพาณิชย์, เศรษฐกิจ

Abstract

This research was an analysis of factors affecting the deposit volumes in the commercial banking system in Thailand during 2002–2015. The purposes of the research were to study the factors affecting the deposit volumes in commercial banks in Thailand (ADB), namely gross domestic product (GDP), deposit interest rates (DPR), number of branches of commercial banks in Thailand (NOB), consumer price index (CPI), inflation rate (%) (INF), baht value (BAT), asset volume (ASS), automatic teller machine (ATM), risky asset return rate of capital market (CMR), deposit volumes in the system of financing companies (VDF), and the yield on government bonds (YGB). The research was conducted by collecting data from the Bank of Thailand and the National Statistical Office of Thailand.

The analysis results were as follows: The deposit interest rates (DPR), The number of branches of Thai commercial banks (NOB), consumer price index (CPI), asset volume (ASS), risky asset return rate of capital market (CMR), deposit volumes in the system of financing companies (VDF) and the yield on government bonds (YGB) were significantly associated with the deposit volumes in the commercial banking system in Thailand (ADB). Whereas the risky asset return rate of capital market (CMR), deposit volumes in the system of financing companies (VDF) and the yield on government bonds (YGB) were associated in the same direction with the deposit volumes in the commercial banking system in Thailand (ADB). When one factor of risky asset return rate of capital market (CMR), deposit volumes in the system of financing companies (VDF) and the yield on government bonds (YGB) has increased, the deposit volumes in the commercial banking system in Thailand (VDF) will increase similarly. In addition, the variables of deposit interest rates (DPR), number of branches of commercial banks in Thailand (NOB), consumer price index (CPI) and asset volume (ASS) were associated in the reverse direction with the deposit volumes in the commercial banking system in Thailand (ADB). Whereas the deposit interest rates (DPR), number of branches of commercial banks in Thailand (NOB), consumer price index (CPI) and asset volume (ASS) have increased, the deposit volumes in the commercial banking system in Thailand (ADB) will decrease correspondingly.

Keywords: Deposit volume, commercial bank, economy

บทนำ

ธนาคารพาณิชย์ เป็นธุรกิจที่มีกฎหมายควบคุมให้จดทะเบียนเป็นบริษัทจำกัด มีผู้ถือหุ้นและผู้บริหารกิจการ ธนาคารพาณิชย์นั้นเป็นสถาบันที่ช่วยอำนวยความสะดวกแก่วงการธุรกิจในด้านการเงิน ให้บริการแก่ลูกค้าในด้านการออมทรัพย์ ด้านการรับฝากเงินประเภทออมทรัพย์และเงินฝากประจำ ให้บริการด้านการลงทุน ด้วยการให้เงินกู้ทั้งในระยะสั้น ปานกลาง และระยะยาว แก่พ่อค้าประชาชน

ในช่วงภาวะเศรษฐกิจปี พ.ศ.2554 เกิดมหาอุทกภัยเกิดขึ้นที่ศูนย์กลางการผลิตอุตสาหกรรมสำคัญของประเทศ ส่งผลทางตรงให้การผลิตหยุดชะงักและผลทางอ้อมจากปัญหาการขาดแคลนชิ้นส่วน (Supply Chain Disruption) และปัญหาการคมนาคมขนส่ง ซึ่งส่งผลต่อเนื้อทำให้ขาดแคลนสินค้าเพื่อการส่งออก การบริโภค และการลงทุน สำหรับด้านตลาดแรงงานได้รับผลกระทบชั่วคราวจากภาคการผลิตที่ได้รับผลกระทบจากมหาอุทกภัย ส่งผลให้มีรายได้ลดลง การออม

ลดลง ทำให้ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ลดลง ในปี พ.ศ.2555 การลงทุนของภาคธุรกิจมีต่อเนื่องเพื่อซ่อมแซมความเสียหายจากอุทกภัย เพื่อขยายกำลังการผลิตรองรับความต้องการในประเทศ และเพื่อปรับกระบวนการผลิตให้ลดการพึ่งพาแรงงาน เมื่อได้มีการซ่อมแซมจนกำลังการผลิตของอุตสาหกรรมส่งออกกลับมาเป็นปกติเกือบทั้งหมดแล้ว แต่กลับมีความอ่อนแอจากเศรษฐกิจโลกทำให้อุปสงค์จากต่างประเทศอยู่ในระดับต่ำ จึงส่งผลให้มีมูลค่าการส่งออกสินค้าลดลง ทำให้มีรายได้ประชาชาติเข้าประเทศน้อยลง การออมน้อยลง และในปี พ.ศ.2556 การลงทุนของภาคธุรกิจยังมีต่อเนื่อง แต่ช่วงหลังของปีเศรษฐกิจมีทิศทางชะลอตัวลงเป็นลำดับ จากการหดตัวของอุปสงค์ในประเทศรวมทั้งการใช้จ่ายเพื่อการลงทุนของภาครัฐทั้งในและนอกงบประมาณทำได้ล่าช้า รวมทั้งสถานการณ์เศรษฐกิจและการเมืองมีความไม่แน่นอนมีผลทำให้ครัวเรือนเพิ่มความระมัดระวังในการใช้จ่าย ผู้ประกอบการชะลอการลงทุนออกไป และสถาบันการเงินเข้มงวดในการปล่อยสินเชื่อ ขณะที่การส่งออกฟื้นตัวได้ช้า

จากการศึกษาพบว่าทิศทางการออมของไทยในอนาคตจะมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง แต่การลงทุนก็สูงขึ้นเช่นกัน เช่นในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจเป็นต้นมาอัตราการออมรวมของประเทศขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 5.92 ต่อปี ขณะที่การลงทุนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 11.13 ต่อปี แสดงให้เห็นว่าอัตราการขยายตัวของการออมมีน้อยกว่าการลงทุน (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2557)

จากปัญหาดังกล่าวสรุปได้ว่า ภาวะเศรษฐกิจไทยอยู่ในช่วงถดถอย ทำให้ประชาชนมีรายได้ลดลง จึงไม่มีเงินมาเก็บออมในธนาคารพาณิชย์ ธนาคารพาณิชย์ปล่อยกู้ได้น้อยลง ทำให้นักลงทุนไม่มีเงินมาลงทุน จึงทำให้ผู้วิจัยสนใจนำปัญหาดังกล่าวมาศึกษาหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย เนื่องจากปริมาณเงินฝากจะมีผลต่อการลงทุนของนักลงทุน และการลงทุนจะเป็นตัวกระตุ้นเศรษฐกิจต่อไป การศึกษาครั้งนี้เพื่อเป็นประโยชน์ต่อนักลงทุน ทำให้นักลงทุนทราบถึงปัจจัยต่างๆ ที่นักลงทุนควรสนใจก่อนทำการตัดสินใจลงทุน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

สมมติฐานของการวิจัย

1. ตัวแปร 1.ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) 2.อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DRP) 3.จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB) 4.ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) 5.อัตราเงินเฟ้อ (INF) 6.ค่าเงินบาท (BAT) 7.ปริมาณสินทรัพย์ (ASS) 8.เครื่องเบิกถอนเงินสดอัตโนมัติ (ATM) 9.อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (CMR) มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ในทิศทางเดียวกัน ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

2. ตัวแปร 1.ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) 2.อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ในทิศทางตรงกันข้าม ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

แนวคิด ทฤษฎี และการทบทวนวรรณกรรม

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวกับการออม

การออม คือ รายได้เมื่อหักรายจ่ายแล้วจะมีส่วนที่เหลืออยู่ ส่วนที่เหลืออยู่นี้เรียกว่าเงินออม โดยทั่วไป การออมจะเกิดขึ้นเมื่อบุคคลนั้นมีรายได้มากกว่ารายจ่ายของเขา ความสำคัญของเงินออมคือจะทำให้เป้าหมายซึ่งบุคคลกำหนดไว้ในอนาคตบรรลุจุดประสงค์ เช่น บางคนอยากมีบ้านและที่ดินเป็นของตนเอง อยากจะมีการศึกษาสูง อยากมีชีวิตที่สุขสบาย ในยามปลดเกษียณ เป็นต้น เป้าหมายในการออมที่แตกต่างกันนี้ จะเป็นสิ่งที่กำหนดให้จำนวนเงินออม และระยะเวลาในการออมแตกต่างกันไป

ปัจจัยสำคัญในการออม ได้แก่

1. ผลตอบแทนที่ผู้ออมได้รับจากการออม คือ ถ้าผลตอบแทนในการออมเพิ่มมากขึ้นเท่าใด ก็จะเป็นสิ่งดึงดูดใจให้บุคคลมีการออมเพิ่มมากขึ้นเท่านั้น เช่น ในภาวะที่รัฐบาลกำหนดให้ ธนาคารพาณิชย์ทุกแห่งลดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำทุกประเภทลง อีกทั้งยังเก็บดอกเบี้ยภาษีเงินฝากอีก จึงทำให้ระดับเงินออมของธนาคารพาณิชย์มีแนวโน้มลดลงอย่างมาก
2. มูลค่าของอำนาจซื้อของเงินในปัจจุบัน ผู้ออมจะตัดสินใจทำการออมมากขึ้น ภายหลังจากการพิจารณาถึงอำนาจซื้อของเงินที่มีอยู่ในปัจจุบันว่าจะมีความแตกต่างจากมูลค่าของเงินในอนาคต คือ จะพิจารณาว่าจำนวนเงิน 1 บาทซื้อสินค้าและบริการได้ในจำนวนใกล้เคียงหรือเท่ากับการใช้เงิน 1 บาทซื้อสินค้าหรือบริการในอนาคต
3. รายได้ส่วนบุคคลสุทธิ ผู้ที่มีรายได้คงที่แน่นอนเป็นประจำในจำนวนที่ไม่สูงมากนัก เช่น ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชนระดับต่ำ จำนวนเงินออมอาจมีจำนวนน้อยตามอัตราส่วนของรายได้ที่มีอยู่ ซึ่งแตกต่างจากจำนวนเงินออมของผู้บริหารระดับสูง หรือนักการเมืองที่จะมีเงินออมมากกว่า
4. ความแน่นอนของจำนวนรายได้ในอนาคตหลังการเกษียณอายุ ถ้าผู้มีรายได้ทุกคนทราบว่าเมื่อใดที่ตนไม่มีความสามารถหารายได้ได้อีกต่อไป และทราบว่าหน่วยงานที่ตนเคยทำงานอยู่มีนโยบายช่วยเหลือ เช่น นโยบายการให้บำนาญ บำเหน็จ เงินชดเชย เป็นต้น ผู้ออมอาจมีการออมลดลง เพื่อกันเงินไว้ใช้จ่ายมากขึ้นโดยไม่ทำให้จำนวนเงินรวมในอนาคตกระทบกระเทือนแต่อย่างใด

เงินออมควรเก็บรักษาอย่างไรจึงจะปลอดภัย การเก็บเงินไว้กับตนเองย่อมไม่ปลอดภัยและเป็นการสูญเสียรายได้ที่ควรจะได้รับ ดังนั้นเงินออมควรเก็บรักษาไว้ในที่ปลอดภัยและมีรายได้ด้วย โดยการฝากสถาบันการเงิน เช่น ธนาคารพาณิชย์ ธนาคารออมสิน สหกรณ์ออมทรัพย์ หรืออาจเก็บออมในรูปของการซื้อหลักทรัพย์หรือตราสารที่มีความมั่นคงสูง ก่อให้เกิดรายได้และความสามารถเปลี่ยนมาเป็นเงินสดได้ง่ายมาถือไว้ เช่น การซื้อพันธบัตรรัฐบาล สลากออมสิน พันธบัตรออมทรัพย์ต่างๆ ตัวสัญญาของบริษัทเงินทุนที่มั่นคง การซื้อหน่วยลงทุนของกองทุนรวม หรือซื้อหุ้นบริษัทที่มั่นคงถือไว้ เป็นต้น (การออมของไทยและวิกฤตในอนาคต: ปัญหาการถดถอยของการออมภาคครัวเรือน, 2560)

ทฤษฎีการลงทุน

การลงทุน (Investment) การลงทุนเป็นการนำเอาทรัพย์สินที่บุคคลมีอยู่ไปดำเนินการในทางที่ก่อให้เกิดประโยชน์ ซึ่งจะให้ผลตอบแทนกลับคืนมาในช่วงเวลานั้น

การลงทุน แบ่งได้เป็น 2 ลักษณะ คือ

1. การลงทุนในสินทรัพย์ที่มีตัวตนเห็นประโยชน์จากการใช้ได้อย่างชัดเจน (Tangible Investment) เช่น การลงทุนซื้อบ้าน ซื้อรถยนต์ ซึ่งเราสามารถเห็นประโยชน์จากทรัพย์สินที่เราลงทุนเป็นเจ้าของไว้โดยตรงได้
2. การลงทุนในสินทรัพย์ที่ไม่เห็นประโยชน์การใช้ได้โดยชัดเจน (Intangible Investment) เช่น การลงทุนในหุ้นพันธบัตรตราสารการเงินอื่นๆ ซึ่งผู้ซื้อไม่มีสิทธิเรียกร้อง และมีโอกาสได้รับผลตอบแทนจากการถือกรรมสิทธิในตราสารเหล่านี้ไว้ ซึ่งเป็นประเภทหนึ่งของการลงทุนทางการเงิน

วัตถุประสงค์ของการลงทุนทางการเงิน เพื่อจะได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในรูปแบบของดอกเบี้ย (Interest) เงินปันผล (Dividend) กำไรจากการซื้อขายหุ้น (Capital gain) และสิทธิพิเศษอื่นๆ โดยสรุปคือ มุ่งผลตอบแทนจากการใช้ทุนในรูปแบบของผลตอบแทนทางการเงิน (Monetary return)

เงินสำหรับนำมาลงทุน ถ้าบุคคลได้มีการวางแผนจัดการเรื่อง การเงินของตนอย่างมีประสิทธิภาพแล้วก็จะมีทางให้ได้เงินก้อนหนึ่งเพื่อการลงทุนได้เสมอ บุคคลมีโอกาสดำเนินมาจาก

1. การรู้จักทางงบประมาณ ถ้าเราสามารถควบคุมการใช้จ่ายให้อยู่ในขอบเขตของเงินงบประมาณที่กำหนด ก็จะทำให้มีเงินออมเหลืออยู่จริงตามที่คาดคะเนไว้ ซึ่งเงินออมส่วนนี้สามารถนำไปลงทุนหาผลประโยชน์ได้
2. การออมโดยวิธีบังคับ ตามหลักของการจ่ายเงินเดือน ซึ่งธุรกิจได้มีการหักเงินสะสม หรือเงินสำรองเลี้ยงชีพของพนักงานไว้ เงินออมส่วนนี้ธุรกิจจะนำเงินสดดังกล่าวไปให้สถาบันการเงิน หรือบุคคลที่สามเป็นผู้ดูแลหาผลประโยชน์ และจะจ่ายเงินแก่เจ้าของผู้มีสิทธิ เงินออมโดยวิธีบังคับจึงเป็นเงินลงทุนทางหนึ่งของบุคคล
3. การยกเว้นรายจ่ายไม่จำเป็นเสียบ้าง เช่น รายจ่ายในการออกไปทานข้าวนอกบ้าน ดูภาพยนตร์ เล่นกอล์ฟ หรือซื้อสินค้าตามห้างสรรพสินค้าต่างๆ รายจ่ายเหล่านี้ถ้ามีการยกเลิกไปบ้างก็จะมีเงินเหลือนำมาลงทุนได้
4. การประหยัดรายได้พิเศษ บางครั้งคนเราก็มักจะได้รับรายได้พิเศษเข้ามา เช่น การไปทำงานพิเศษที่มีรายได้ หรือญาติผู้ใหญ่ได้ให้เงินเป็นของขวัญ ซึ่งเงินเหล่านี้ถ้าเก็บออมไว้ก็จะสามารถนำไปหาผลประโยชน์ได้มาก

ผลตอบแทนจากการลงทุน (Return from investment)

การลงทุนมีความสัมพันธ์กับผลตอบแทน (Returns) และความเสี่ยง (Risks) การที่คนเราลงทุนก็เพราะคาดหวังจะได้รับผลตอบแทนเท่านั้นเท่านั้น แต่บางครั้งไม่เป็นไปตามที่คาดหมาย จึงต้องอยู่ภายใต้ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นได้ด้วย

ผลตอบแทนจากการลงทุน มีหลายรูปแบบ ได้แก่

1. รายได้ตามปกติ (Current income) ได้แก่ ดอกเบี้ยหรือเงินปันผล ในกรณีที่บุคคลซื้อพันธบัตรหรือลงทุนในหุ้นต่างๆ เมื่อถึงกำหนดเวลาก็จะได้รับดอกเบี้ยหรือเงินปันผลตามที่บริษัทระบุไว้
2. กำไรจากการซื้อขายหุ้น (Capital gains) ในกรณีของหุ้นสามัญที่บุคคลลงทุนซื้อไว้มีราคาสูงขึ้น ซึ่งเมื่อขายออกไปแล้วจะได้กำไร
3. ค่าเช่า (Rent) ในการลงทุนซื้อทรัพย์สินโดยเฉพาะอย่างยิ่งพวกอสังหาริมทรัพย์ เช่น ที่ดิน บ้าน อพาร์ทเมนต์ ที่อยู่อาศัย เมื่อนำไปให้ผู้อื่นเช่าก็จะได้รับค่าเช่าเป็นผลตอบแทน
4. ผลตอบแทนอื่นๆ (Others) เช่น การซื้อหุ้นสามัญก็จะมีสิทธิในการออกเสียงเลือกคณะกรรมการของบริษัท และถ้าถือหุ้นไว้มากก็จะมีโอกาสจะได้รับเลือกเป็นผู้บริหารซึ่งสามารถกำหนดนโยบายของบริษัทได้ หรือสิทธิในการซื้อขายหุ้นใหม่ได้ในราคาพิเศษ

การทบทวนวรรณกรรม

นวพร คงเพิ่มพูน (2547) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิรายปี ตั้งแต่ พ.ศ.2529 ถึงพ.ศ. 2546 วิธีการศึกษาเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนาและเชิงปริมาณใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ ในรูปสมการถดถอยพหุคูณ ทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ โดยใช้การวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน (Multiple Regression) พบว่าปัจจัยที่สำคัญที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ คือผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติต่อคน จำนวนสาขาของธนาคาร ปริมาณเงินฝากที่บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาล โดยผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติต่อคน จำนวนสาขาของธนาคาร มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในทิศทางเดียวกัน ส่วนปริมาณเงินฝากที่บริษัทเงินทุนและบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ อัตราผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาล มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ ในทิศทางตรงกันข้าม

โดยสรุปแล้วหากธนาคารพาณิชย์ต้องการเพิ่มปริมาณเงินฝากให้มากขึ้น ธนาคารพาณิชย์สามารถทำได้โดยการเปิดสาขาให้มากขึ้น เพื่อที่จะสามารถเข้าถึงผู้มีเงินฝากให้มากขึ้น สถานที่ตั้ง การอำนวยความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการเพื่อจูงใจให้ผู้ฝากมาฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ แต่ถึงอย่างไรก็ตามธนาคารพาณิชย์ก็เป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ในการ

ระดมเงินฝากได้ดีที่สุด และถ้าธนาคารพาณิชย์มีปริมาณเงินฝากที่มากเพียงพอต่อความต้องการใช้เงินทุนแล้วจะมีผลต่อระบบเศรษฐกิจคือจะสามารถทำให้ภาคธุรกิจนำเงินฝากหรือเงินออมนี้ไปใช้ในกิจกรรมต่างๆซึ่งจะเป็นการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศไปในตัว นอกจากนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยจะสามารถควบคุมทิศทางของระบบเศรษฐกิจ รวมถึงจะแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจโดยผ่านการดำเนินงานของธนาคารพาณิชย์ได้อีกด้วย

วิรุฬห์ อ่อนเจริญ (2547) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทศนิยมรายปี ตั้งแต่พ.ศ. 2526 ถึงพ.ศ.2545 วิธีการศึกษาเป็นการวิเคราะห์เชิงพรรณนา และเชิงปริมาณใช้แบบจำลองทางเศรษฐมิติ ทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด(Ordinary Least Squares : OLS) ในรูปสมการถดถอยพหุคูณ(Multiple Regression) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ0.01 ผลการศึกษาพบว่าผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ไทย อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล และปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยอย่างมีนัยสำคัญ ด้วยระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ไทย มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในทิศทางเดียวกัน ในขณะที่อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล และปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในทิศทางตรงกันข้าม

โดยสรุปแล้วหากธนาคารพาณิชย์ไทยต้องการเพิ่มปริมาณเงินฝากให้เพิ่มสูงขึ้น ควรเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากให้สูงขึ้น เพื่อให้เข้าถึงผู้มีเงินฝากได้มากขึ้น และการเพิ่มจำนวนสาขาให้มากขึ้น เพื่อจูงใจให้ผู้ฝากเงินมาฝากเงินกับธนาคารพาณิชย์ไทย แต่อย่างไรก็ตามธนาคารพาณิชย์ไทยก็เป็นสถาบันที่ทำหน้าที่ในการระดมเงินฝากได้ดีที่สุด และถ้าธนาคารพาณิชย์ไทยมีปริมาณเงินฝากที่มากเพียงพอต่อความต้องการของผู้ลงทุนแล้วจะเป็นผลดีต่อระบบเศรษฐกิจ นอกจากนี้ธนาคารพาณิชย์ยังเป็นเครื่องมือของธนาคารแห่งประเทศไทย เพื่อใช้ควบคุมทิศทางของระบบเศรษฐกิจรวมถึงแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ

ธัญพร บุษิกานนท์ (2550) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ของไทย ช่วงระหว่างปีพ.ศ. 2534 ถึงพ.ศ. 2548 โดยทำการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) ในรูปสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) โดยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับนัยสำคัญ0.01 ผลการศึกษาพบว่า ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล และปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยอย่างมีนัยสำคัญ ด้วยระดับนัยสำคัญ 0.01 โดยอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก ผลิตภัณฑ์ภายในประเทศเบื้องต้น มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในทิศทางเดียวกัน ในขณะที่อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล และปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทยในทิศทางตรงกันข้าม

เขมมิกา เพ็ชรจุ (2553) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ลักษณะโครงสร้างเงินฝากของธนาคารกสิกรไทย 2) ศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารกสิกรไทย โดยใช้ข้อมูลในช่วงปีพ.ศ. 2543 ถึงพ.ศ. 2553 และให้ปริมาณเงินฝากทั้งหมดของธนาคารกสิกรไทยเป็นตัวแปรตาม และอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี อัตราเงินเฟ้อทั่วไป จำนวนสาขาทั้งหมดของธนาคารกสิกรไทย รายได้ประชาชาติ อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน เป็นตัวแปรอิสระ โดยผลการศึกษาพบว่า 1) โครงสร้างเงินฝากของธนาคารกสิกรไทยมีอยู่ 3 ชนิด คือ เงินฝากกระแสรายวัน เงินฝากออมทรัพย์ และเงินฝากประจำ คิด

เป็นร้อยละ 13 ร้อยละ 58 ร้อยละ 28 ตามลำดับ 2) ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากของธนาคารกสิกรไทย จำกัด พบว่าอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 1 ปี (x_1) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารกสิกรไทยมีการเปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 0.0544 อย่างมีนัยสำคัญ อัตราเงินเฟ้อ (x_2) เพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะส่งผลให้ปริมาณเงินฝากของธนาคารกสิกรไทยเปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 0.4693 อย่างมีนัยสำคัญ จำนวนสาขาของธนาคารกสิกรไทย (x_3) รายได้ประชาชาติต่อหัว (x_4) และผลตอบแทนของสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (x_5) ไม่สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากของธนาคารกสิกรไทย จำกัด ได้อย่างมีนัยสำคัญ

กรณีการ จะกอ (2555) ศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย 2) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ประชากรที่นำมาใช้ในการศึกษาคือข้อมูลอนุกรมเวลา ซึ่งเป็นข้อมูลสถิติที่ได้มาจากการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ โดยประเภทของข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลทุติยภูมิ ปัจจัยที่นำมาศึกษาได้แก่ อัตราดอกเบี้ย อัตราดอกเบี้ย ค่าเงินบาท ดัชนีราคาผู้บริโภค และผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ระยะเวลาที่ใช้ในการศึกษาตั้งแต่ มกราคม พ.ศ. 2550 ถึง เดือนธันวาคม พ.ศ. 2555 สถิติที่ใช้วิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์ทางสถิติด้วยวิธีการถดถอยเชิงซ้อนเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตามและตัวแปรอิสระและค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ภายในโดยใช้สูตรของเพียร์สัน ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราดอกเบี้ย อัตราเงินเฟ้อและค่าเงินบาทมีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยดัชนีราคาผู้บริโภค อัตราดอกเบี้ยและค่าเงินบาท มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และอัตราเงินเฟ้อมีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงข้ามกับปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คือ เมื่ออัตราเงินเฟ้อเพิ่มสูงขึ้นปริมาณเงินฝากของธนาคารลดลง ส่วน ตัวแปรที่เหลือเป็นตัวแปรที่ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สามารถสะท้อนการเปลี่ยนแปลงของปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยได้อย่างชัดเจน

อุปกรณ์และวิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยในครั้งนี้ได้แบ่งตัวแปรที่ใช้ในการศึกษาออกเป็น

1. ตัวแปรอิสระ คือ 1.ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) 2.อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DRP) 3.จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB) 4.ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) 5.อัตราเงินเฟ้อ (INF) 6.ค่าเงินบาท(BAT) 7. ปริมาณสินทรัพย์ (ASS) 8.เครื่องเบิกถอนเงินสดอัตโนมัติ (ATM) 9.อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน(CMR) 10.ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) และ 11.อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB)

2. ตัวแปรตาม คือ ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย (ADB) การวิเคราะห์ข้อมูลได้ทำการวิเคราะห์ เชิงปริมาณ (Quantitative Analysis) โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ ตั้งแต่ปีพ.ศ.2545 ถึงพ.ศ.2558 นำมาสร้างแบบจำลองเศรษฐมิติทำการประมาณค่า ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square : OLS) ในรูปแบบสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

ผลการศึกษา แบบจำลองปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย ได้มีการนำข้อมูลทางสถิติต่างๆ มาทดสอบหาค่าสถิติ และหาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ใน

ประเทศไทย ทั้งขนาดและทิศทางของผลกระทบของตัวแปรอิสระต่างๆ ที่มีต่อตัวแปรตามจะเป็นไปตามที่ตั้งสมมติฐานไว้หรือไม่ โดยพิจารณาจากค่าสถิติที่ได้จากการประมาณค่า ซึ่งผลของการประมาณค่าสัมประสิทธิ์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares : OLS) ในรูปแบบสมการถดถอยพหุคูณ (Multiple Regression analysis) ได้ผลการศึกษาดังนี้

ตารางที่ 1 ผลการคำนวณปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย(ADB)

	Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
Regression	49195735	11	4472339.546	2351.2230	0.0004*
Residual	3804.2664	2	1902.133235		
Total	49199539.27	13			

* หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 2 ผลการคำนวณปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย(ADB)

ตัวแปรอิสระ	b	S.E.	t	P-Value
ค่าคงที่	50089.9655	3271.6654	15.3102	0.0042*
ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP)	-0.0003	0.0001	-2.5368	0.1265
อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DPR)	-186.2737	22.6057	-8.2400	0.0144*
จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB)	-29743	0.2305	-12.9020	0.0059*
ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI)	-271.8642	31.0505	-8.7555	0.0127*
อัตราเงินเฟ้อ (INF)	-29.4831	27.2631	-1.0814	0.3925
ค่าเงินบาท (BAT)	18.7631	18.1776	1.0322	0.4104
ปริมาณสินทรัพย์ (ASS)	-0.0015	0.0001	-8.3142	0.0141*
เครื่องเบิกถอนเงินสดอัตโนมัติ (ATM)	-0.0924	0.3089	-0.2991	0.7930
อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (CMR)	1513.8022	170.1214	8.8983	0.0123*
ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF)	0.0015	0.0001	10.9192	0.0082*
อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB)	245.1052	51.8084	4.7309	0.0418*

Multiple R = 0.9999 $R^2 = 0.9999$ Adjusted $R^2 = 0.9994$ Standard Error = 43.6134

ตารางที่ 3 สมการการถดถอยพหุคูณแสดงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย(ADB)

ADB = 50089.9655 – 0.0003GDP – 186.2737DPR – 2.9743NOB – 271.8642CPI – 29.4831INF + 18.7631BAT						
(15.3102)*	(-2.5368)	(-8.2400)*	(-12.9020)*	(-8.7555)*	(-1.0814)	(1.0322)
– 0.0015ASS – 0.0924ATM + 1513.8022CMR + 0.0015VDF + 245.1052YGB						
(-8.3142)*	(-0.2991)	(8.8983)*	(10.9192)*	(4.7309)*		
$R^2 = 0.9999$			Adj $R^2 = 0.9994$			
Standard Error = 43.6134			F-stat = 2351.2230			

* หมายถึง มีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

จากทั้ง 3 ตาราง พบว่าค่า $R^2 = 0.9999$ หมายความว่าตัวแปรอิสระคือผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DPR) จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB) ดัชนีราคาผู้บริโภค(CPI) อัตราเงิน

เพื่อ (INF) ค่าเงินบาท (BAT) ปริมาณสินทรัพย์ (ASS) เครื่องเบิกถอนเงินสดอัตโนมัติ (ATM) อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (CMR) ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) และอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตามคือ ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ได้ร้อยละ 99.99 ส่วนที่เหลืออีกร้อยละ 0.01 เป็นอิทธิพลจากตัวแปรอิสระอื่นที่ไม่ได้นำเข้ามาอธิบายในสมการ ค่า F-stat = 2351.2230 (โดยมีค่า Sig F = 0.0004) แสดงว่าตัวแปรอิสระต่างๆ ข้างต้นนี้มีอิทธิพลต่อตัวแปรตาม คือปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) อย่างมีนัยสำคัญ ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

เมื่อพิจารณาทิศทางและขนาดของความสัมพันธ์ระหว่าง ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP), อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DRP), จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB), ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI), อัตราเงินเฟ้อ (INF), ค่าเงินบาท (BAT), ปริมาณสินทรัพย์ (ASS), เครื่องเบิกถอนเงินสดอัตโนมัติ (ATM), อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (CMR), ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) และอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) พบว่ามี ค่าเงินบาท (BAT) อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (CMR) ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) และอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับ ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ในขณะที่ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP), อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DRP), จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB), ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI), อัตราเงินเฟ้อ (INF), ปริมาณสินทรัพย์ (ASS) และเครื่องเบิกถอนเงินสดอัตโนมัติ (ATM) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ซึ่งรายละเอียดความสัมพันธ์มีดังนี้

ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP) ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DRP) มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ถ้ากำหนดปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว เมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DRP) เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ต่อปี จะส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ลดลง 186.2737 พันล้านบาท และเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DRP) เปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 1 ต่อปี จะส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) เพิ่มขึ้น 186.2737 พันล้านบาท ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากเมื่ออัตราดอกเบี้ยต่ำ ผู้บริโภคนำเงินไปลงทุนในภาคอื่นๆ ที่มีผลตอบแทนสูงกว่า และจะเห็นว่าเกิดการหลอกลวงให้ลงทุนและต้องสูญเสียเงินจำนวนมากนั้นเกิดจากสภาพการณ์ลงทุนในระบบธนาคารพาณิชย์ผลตอบแทนต่ำ

จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB) มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ถ้ากำหนดปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว เมื่อจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB) เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 แห่ง จะส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ลดลง 2.9743 พันล้านบาท และเมื่อจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB) เปลี่ยนแปลงลดลง 1 แห่ง จะส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) เพิ่มขึ้น 2.9743 พันล้านบาท ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากถึงแม้จะมีจำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น ก็ไม่มีสิ่งดึงดูดให้ประชาชนนำเงินมาฝากเพราะอัตราดอกเบี้ยต่ำ

ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ถ้ากำหนดปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว เมื่อดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ต่อปี จะส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ลดลง 271.8642 พันล้านบาท และเมื่อดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) เปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 1 ต่อปี จะส่งผล

กระทบให้ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) เพิ่มขึ้น 271.8642 พันล้านบาท ที่เป็นเช่นนี้ เนื่องจากต่างชาติขาดความเชื่อมั่นในเศรษฐกิจของประเทศไทยจากเหตุการณ์การเมืองที่ไม่มีเสถียรภาพ ทำให้ประชาชนไม่กล้าที่จะนำเงินมาฝากธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย

อัตราเงินเฟ้อ (INF) ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ค่าเงินบาท (BAT) ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ปริมาณสินทรัพย์ (ASS) มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ในทิศทางตรงกันข้าม ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ถ้ากำหนดปัจจัยอื่นๆ ที่แล้ว เมื่อปริมาณสินทรัพย์ (ASS) เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ลดลง 0.0015 พันล้านบาท และเมื่อปริมาณสินทรัพย์ (ASS) เปลี่ยนแปลงลดลง 1 ล้านบาท จะส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) เพิ่มขึ้น 0.0015 พันล้านบาท ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากธนาคารพาณิชย์นำเงินไปลงทุนทางอื่นมากขึ้น ทำให้ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยลดลง

เครื่องเบิกถอนเงินสดอัตโนมัติ (ATM) ไม่มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดหุ้น (CMR) มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ถ้ากำหนดปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว เมื่ออัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดหุ้น (CMR) เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ต่อปี จะส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) เพิ่มขึ้น 1513.8022 พันล้านบาท ในทางเดียวกัน เมื่ออัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดหุ้น (CMR) เปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 1 ต่อปี จะส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ลดลง 1513.8022 พันล้านบาท ในทิศทางเดียวกัน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากเมื่อประชาชนได้รับผลตอบแทนจากการลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงมากขึ้น ก็สามารถนำเงินที่ได้มาฝากธนาคารพาณิชย์มากขึ้นตามไปด้วย

ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ถ้ากำหนดปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว ถ้าปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้น 1 ล้านบาท จะส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) เพิ่มขึ้น 0.0015 พันล้านบาท ในทิศทางเดียวกัน เมื่อปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) เปลี่ยนแปลงลดลง 1 ล้านบาท จะส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ลดลง 0.0015 พันล้านบาท ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากถ้าประชาชนที่มีเงินมาฝากในบริษัทเงินทุน แสดงว่าประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ทำให้ประชาชนสามารถนำเงินมาฝากเงินในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทยได้เพิ่มขึ้นตามไปด้วย

อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ในทิศทางเดียวกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 ถ้ากำหนดปัจจัยอื่นๆ คงที่แล้ว ถ้าอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) เปลี่ยนแปลงเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 ต่อปี จะส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) เพิ่มขึ้น 245.1052 พันล้านบาท ในทิศทางเดียวกัน เมื่ออัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) เปลี่ยนแปลงลดลงร้อยละ 1 ต่อปี จะส่งผลกระทบต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ลดลง 245.1052 พันล้านบาท ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากรัฐบาลต้องการนำเงินมาลงทุนในสาธารณูปโภคเพื่อประชาชน ทำให้ประชาชนได้รับผลตอบแทนจากพันธบัตรรัฐบาลเพิ่มขึ้น จึงมีเงินมาฝากธนาคารพาณิชย์เพิ่มขึ้น

สรุปและอภิปรายผล

จากการศึกษาพบว่า อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DRP), จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB), ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI), ปริมาณสินทรัพย์ (ASS), อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (CMR), ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) และอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) มีความสัมพันธ์กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) อย่างมีนัยสำคัญ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยที่อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (CMR), ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) และอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) มีความสัมพันธ์ทิศทางเดียวกันกับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) คือเมื่ออัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (CMR), ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) และอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) ตัวใดตัวหนึ่งเพิ่มสูงขึ้น ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) จะเพิ่มขึ้นด้วย ส่วนตัวแปร อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DRP), จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB), ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) และปริมาณสินทรัพย์ (ASS) มีความสัมพันธ์ในทิศทางตรงกันข้ามกับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) คือเมื่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DRP), จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB), ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) และปริมาณสินทรัพย์ (ASS) เพิ่มสูงขึ้น ปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) จะลดลง

จากการศึกษาพบว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP), อัตราเงินเฟ้อ (INF), ค่าเงินบาท (BAT), และเครื่องเบิกถอนเงินสดอัตโนมัติ (ATM) ไม่มีอิทธิพลต่อปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

ความสัมพันธ์ระหว่างผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP), อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DRP), จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB), ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI), อัตราเงินเฟ้อ (INF), ปริมาณสินทรัพย์ (ASS), เครื่องเบิกถอนเงินสดอัตโนมัติ (ATM), ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF) และอัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ไม่ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ช่วงที่ศึกษาตั้งแต่ปีพ.ศ. 2545 ถึงพ.ศ. 2558 เป็นช่วงที่ประเทศไทยเกิดปัญหาทางเศรษฐกิจและการเมือง รวมทั้งเกิดการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง ทำให้ต่างชาติขาดความเชื่อมั่นในการลงทุนในประเทศ อัตราดอกเบี้ยเงินฝากลดต่ำลงจึงไม่ดึงดูดให้ประชาชนนำเงินมาฝากธนาคารพาณิชย์ ถึงแม้ว่าธนาคารพาณิชย์ไทยได้เพิ่มจำนวนสาขาขึ้นทุกๆ ปี รวมทั้งประชาชนขาดความเชื่อมั่นในรัฐบาลส่งผลให้เศรษฐกิจขยายตัวลดลง การใช้จ่ายมีการระมัดระวังมากขึ้น จึงไม่กล้าเสี่ยงที่จะลงทุน เกิดปัญหาสภาพคล่องทางการเงิน ปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ต่างๆ จึงไหลออกเพื่อมารักษาสภาพคล่องทางการเงิน

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (CMR) กับปริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (ADB) ตรงกับสมมติฐานที่ตั้งเอาไว้ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก อัตราผลตอบแทนสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (CMR) มีค่าสูงขึ้น เนื่องจากประชาชนหันมาลงทุนในสินทรัพย์เสี่ยงของตลาดทุน (CMR) มากขึ้นเพื่อสร้างรายได้มากขึ้นกว่าการนำเงินไปฝากธนาคารพาณิชย์ไทยซึ่งมีอัตราดอกเบี้ยลดลงทุกปี

จากผลการศึกษาข้างต้นสรุปได้ว่ามีตัวแปรอิสระคือ ค่าเงินบาท (BAT) ที่เป็นไปตามสมมติฐานและสอดคล้องกับผลการศึกษาของกรณีการ จะกอ (2555) ซึ่งศึกษาโดยใช้ข้อมูลรายเดือนระหว่างปี พ.ศ.2550 ถึง พ.ศ.2555 และมีตัวแปร 5 ตัวคือผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (GDP), อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก (DRP), จำนวนสาขาของธนาคารพาณิชย์ในประเทศไทย (NOB), ปริมาณเงินฝากในระบบบริษัทเงินทุน (VDF), อัตราผลตอบแทนของพันธบัตรรัฐบาล (YGB) ไม่เป็นไปตามสมมติฐานและไม่สอดคล้องกับผลการศึกษาของธัญพร บุชิกานนท์ (2550) ซึ่งศึกษาโดยใช้ข้อมูลรายปีระหว่างปี พ.ศ.2534 ถึง พ.ศ.2548, นวพร คงเพิ่มพูน (2547) ซึ่งศึกษาโดยใช้ข้อมูลรายปีระหว่างปี พ.ศ.2529 ถึง พ.ศ.2546 และวิรุฬห์ อ่อนเจริญ (2547) ซึ่งศึกษาโดยใช้ข้อมูลรายปีระหว่างปี พ.ศ.2526 ถึง พ.ศ.2545

เอกสารอ้างอิง

- กรรณิการ์ จะกอ. (2555). *ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย*. นนทบุรี: สำนักพิมพ์วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- เจมิกา เพ็ชรจุ. (2553). *ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อบริมาณเงินฝากของธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน)*. นนทบุรี: สุโขทัยธรรมมาธิราช.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2557). *สถิติเศรษฐกิจและการเงิน*. กรุงเทพฯ: ชวนชม.
- ธัญพร บุญิกานนท์. (2550). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- นวพร คงเพิ่มพูน. (2547). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- วิรุฬห์ อ่อนเจริญ. (2547). *ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบริมาณเงินฝากในระบบธนาคารพาณิชย์ไทย ช่วงระยะเวลาปี 2526 ถึง 2545*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

Translated Thai References

- Bank of Thailand. (2014). *Economic and Financial Statistics*. Bangkok: Chuanchom. (in Thai).
- Buchikanont, Thanyaporn. (2007). *Factors Affecting the Volume of Deposits of Thai Commercial Banking System*. Bangkok: Ramkhamhaeng University Press. (in Thai).
- Jakor, Kunnika. (2012). *Economic Factors Affecting Changes in the Volume of Deposit of Commercial Banks Registered in the Stock Exchange of Thailand*. Nonthaburi: Rajapruek College. (in Thai).
- Kongpermpoon, Nawaporn. (2004). *Factors Influencing the Volume of Deposits of Commercial Banks*. Bangkok: Ramkhamhaeng University Press. (in Thai).
- Ornchareon, Wirut. (2004). *Factors Influencing the Volume of Deposits in Thai Commercial Banking System Since 1983 to 2002*. Bangkok: Ramkhamhaeng University Press. (in Thai).
- Phetruji, Kemika. (2010). *Factors Affecting the Volume of Deposits of Kasikornbank Public Company Limited*. Nonthaburi: Sukhothai Thammathirat Press. (in Thai).